

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Aleny Šiškovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí v zmysle § 382a Tr. por. konanom dňa 12. marca 2014 v Bratislave v trestnej veci obvineného **D. K. a spol. pre trestný čin ublíženia na zdraví** podľa § 222 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) a iné, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 2T 91/2010, o dovolaní, ktoré podal obvinený D. K. st., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. V. F., advokáta vo Z., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5To 23/2012, takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5To 23/2012, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a v ustanovení § 317 ods. 2 Tr. por. v neprospech obvineného D. K. st.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu **sa z r u š u j e**.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Banskej Bystrici **sa p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený D. K. st. **sa n e b e r i e do väzby** s tým, že pokračuje vo výkone trestu odňatia slobody uloženého mu rozhodnutím Okresného súdu Zvolen, zo dňa 8. marca 2013, sp. zn. 2T 6/2012.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 9. novembra 2011, sp. zn. 2T 91/2010, bol obvinený D. K. st. (spolu s D. K. ml. a M. B.) uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 196 ods. 1 Tr. zák. a trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 3. apríla 2004 v čase o 20.15 hod. v obci Z. na Ul. P., okres Z., v objekte pohostinstva Ľ. F., č. p. X., ako aj pred objektom, na ulici fyzicky napadli M. O., nar. X., O. H., nar. X., J. P., nar. X. a Ing. M. Ž., nar. X. tým spôsobom, že po tom, čo vošli K. H., J. H. a V. K. do pohostinstva a tieto bez predchádzajúcej výzvy napadli J. P. a O. H., ktorých začali biť po hlave so sebou prinesenými drevenými palicami, kde neskôr sa všetci presunuli pred uvedené pohostinstvo, neskôr sa do konfliktu zapojili D. K. st., D. K. ml. a M. B. a pokračovali v napádaní poškodených M. O., O. H., J. P. a M. Ž., a to tak, že po tom, ako sa O. a Ž. snažili vytlačiť útočiace Rómky von, zvonku ich pretlačili až aj obžalovaní, pričom D. K. st. padol na Ing. M. Ž., kde s ním zápasil, potom D. K. ml. udrel O. H. pohárom po hlave, konflikt ďalej prebiehal aj pred pohostinstvom, kde D. K. st. udrel po hlave dreveným hranolom M. O. a D. K. ml. ho na zemi kopal do rebier a brucha a v priestoroch vonku pred pohostinstvom pokračoval v napádaní poškodených aj M. B., pričom boli

spôsobené M. O. zranenia, a to otras mozgu, tržné rany na koži, čele a temene hlavy, pravej driekovej chrbtice, pomliaždeniny pravého predlaktia, zlomenina pravých priečných výbežkov tiel driekových stavcov II. a III., ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť v trvaní 9 týždňov, t.j. 63 dní, O. H. boli spôsobené zranenia, a to tržnozmlaždená rana temena hlavy dĺžky 5 cm s podkožnou krvnou podliatinou v okolí, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť v trvaní 9 dní a Ing. M. Ž. boli spôsobené zranenia, a to početné pohmoždeniny, odreniny a podliatiny na hlave, chrbte ramena vpravo, ktoré zranenia by si vyžiadali práceneschopnosť do 7 dní, pričom sa všetkým vyhrážali usmrtením, čo vzhľadom na priebeh konania obvinených vzbudilo u poškodených dôvodnú obavu, že títo svoje hrozby vykonajú.

Okresný súd obvinenému D. K. st. podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 40 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný, úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 obvineného pre výkon trestu zaradil do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 287 ods. 1 zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) súd uložil obvineným D. K. ml. a D. K. st., aby spoločne a nerozdielne zaplatili náhradu škody:

- M. O. vo výške 398,33 €,
- O. H. vo výške 19,91 €,
- spoločnosti D., vo výške 498,64 € a
- V., vo výške 584,5 €.

Súčasne okresný súd podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodil obvineného ml. T. B. spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Zvolen, sp. zn. 1Pv 64/2008, ktorá mu kládla za vinu spáchanie trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 196 ods. 1 Tr. zák. a trestným činom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 202 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako to je uvedené v predmetnej obžalobe, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený.

Na podklade odvolaní podaných obvinenými D. K. st., D. K. ml. a prokurátorom Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5To 23/2012,

podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok u obvineného D. K. st. vo výroku o treste odňatia slobody. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému D. K. st. podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 3, § 40 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody na tri rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do druhej nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Zvolen zo 17. februára 2009, sp. zn. 5T 165/08, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zrušil aj trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen z 9. marca 2009, sp. zn. 2T 17/09, vo výroku, ktorým upustil od uloženia súhrnného trestu a rozsudok Okresného súdu Zvolen z 10. decembra 2009, sp. zn. 5T 66/09, ktorým tiež upustil od uloženia súhrnného trestu.

Súčasne podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolania obvineného D. K. ml. a okresného prokurátora.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený D. K. st. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v jeho neprospech. V zmysle uvedeného ustanovenia súd zaradí páchatel'a spravidla do druhej nápravno výchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Obvinený poukazoval na to, že v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, a preto mal byť zaradený do prvej nápravno výchovnej skupiny podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok krajského súdu v napadnutom výroku a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen. Namietala, že v dovolaní obvinený neuviedol konkrétny dovolací dôvod podľa § 371 Tr. por. Vo vzťahu k námietke obvineného ohľadom jeho zaradenia do druhej nápravno výchovnej skupiny poukazovala na to, že v zmysle § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného zaradí do druhej nápravno výchovnej skupiny spravidla vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, avšak tieto kritériá nemožno podľa jej názoru uplatňovať mechanicky. Existuje zásada individualizácie trestu, ktorú treba rešpektovať aj pri určovaní spôsobu výkonu trestu odňatia slobody. Pri tomto posudzovaní sa skúma povaha a charakter trestného činu, osoba páchatel'a, prípadná recidíva a tak ďalej. Z týchto dôvodov má súd možnosť v zmysle § 39 ods. 3 Tr. zák. zaradiť páchatel'a aj do inej nápravno výchovnej skupiny, než do akej mal byť zaradený. Vzhľadom na uvedené prokurátorka navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

K bodu I. rozsudku:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou, v lehote a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Tr. por.), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania podľa § 372 až § 374 Tr. por. Dovolací súd preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania a zistil, že bol porušený zákon v neprospech obvineného D. K. st.

Z obsahu podaného dovolania jednoznačne vyplýva, že obvinený namietal nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., v dôsledku ktorého ho súd pri určovaní spôsobu výkonu trestu odňatia slobody zaradil do nesprávnej druhej nápravno výchovnej skupiny, hoci na to neboli splnené podmienky.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a podľa § 371 ods. 3 Tr. por. nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že Okresný súd obvinenému D. K. st. podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 40 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný,

úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody na tri roky; podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného pre výkon trestu zaradil do druhej nápravno výchovnej skupiny.

Na podklade odvolania D. K. st. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom, zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5To 23/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok u obvineného D. K. st. vo výroku o treste odňatia slobody. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému D. K. st. podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 3, § 40 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody na tri roky; podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do druhej nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd zaradí páchatel'a spravidla do druhej nápravno výchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa neprihliadne, ak sa na páchatel'a pozerá, ako by nebol odsúdený.

Podľa § 39 ods. 3 Tr. zák. súd môže zaradiť páchatel'a do inej nápravno výchovnej skupiny, než do ktorej má byť podľa § 39 ods. 2 Tr. zák. zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a na stupeň a povahu narušenia páchatel'a za to, že bude jeho náprava a prevýchova v inej skupine lepšie zaručená; do tretej nápravno výchovnej skupiny zaradí však vždy páchatel'a, ktorému bol uložený výnimočný trest.

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu nie je zrejmé z akého dôvodu súd dospel k záveru, že je potrebné obvineného D. K. st. zaradiť do druhej nápravno výchovnej skupiny, len uviedol, že ho do uvedenej nápravno výchovnej skupiny zaraďuje podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste obvineného D. K. st. z dôvodu, že nebol správne uložený súhrnný trest tiež vo výroku svojho rozsudku zaradil obvineného D. K. st. na výkon trestu odňatia slobody do druhej nápravno výchovnej skupiny podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. V odôvodnení rozsudku len konštatoval, rovnako ako okresný súd, že obvineného zaraďuje do druhej nápravno výchovnej skupiny podľa § 39a ods. 1 písm. b/ Tr. zák. (pravdepodobne došlo k písárskej chybe a mal byť uvedený § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák.).

Ako vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák., súd obvineného zaradí do druhej nápravno-výchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Z registra trestov obvineného D. K. st. (na č.l. 705-706) je zrejmé, že pred spáchaním skutku (3. apríla 2004) bol naposledy trestaný na základe rozhodnutia Okresného súdu Zvolen z 27. apríla 1984, sp. zn. 4T 77/84, podľa § 9 ods. 1 písm. a/ zákona č. 150/69 Zb. o prečinoch, na základe ktorého mu bol vymeraný trest odňatia slobody podmiennečne na 4 mesiace. V dôsledku amnestie z 8. mája 1985 sa na obvineného hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Je teda zrejmé, že okresný súd nepostupoval správne, keď obvineného D. K. st. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do druhej nápravno-výchovnej skupiny, hoci v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Ak mal súd za to, že vzhľadom na závažnosť trestného činu a na stupeň a povahu narušenia páchatel'a bude jeho náprava a prevýchova v inej skupine lepšie zaručená, mohol obvineného zaradiť do druhej nápravno-výchovnej skupiny (aj keď v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin) na základe ustanovenia § 39 ods. 3 Tr. zák. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť. V opačnom prípade mal obvineného zaradiť do prvej nápravno-výchovnej skupiny v zmysle § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Na porušenie zákona nereagoval ani odvolací súd v rozsahu revízie, vymedzenom v ustanovení § 317 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého ak bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného, a odvolací súd tento výrok nezrušuje, preskúma v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste a ďalších výrokoch, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Nakoľko nesprávnym použitím hmotnoprávneho ustanovenia došlo k porušeniu ustanovenia § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v neprospech obvineného D. K. st., najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokoch tohto rozhodnutia.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby krajský súd v rámci odvolacieho konania pochybenie vytykané najvyšším súdom odstránil, pričom by mal mať na zreteli skutočnosť, že dovolanie bolo podané v prospech obvineného.

K bodu II. rozsudku:

Obvinený D. K. st. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo v tomto konaní o dovolaní zrušené, preto musel dovolací súd v intenciách § 380 ods. 2 Tr. por. rozhodnúť o väzbe.

Nakoľko najvyšší súd zistil, že obvinenému D. K. st. bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen, zo dňa 8. marca 2013, sp. zn. 2T 6/2012, uložený trest odňatia slobody na desať mesiacov nepodmienečne, rozhodol tak, že obvineného nevzal do väzby s tým, že bude pokračovať vo výkone uvedeného trestu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. marca 2014

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová